

Vem jobbar extra under gymnasietiden?

Gymnasieelever 2019 och 2020

Vem jobbar extra under gymnasietiden? Gymnasieelever 2019 och 2020

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Befolkning och välfärd
701 89 Örebro
010-479 40 00

Förfrågningar Paula Kossack
+46 10 479 60 05
paula.kossack@scb.se

Gilbert Fontana
+46 10 479 60 71
gilbert.fontana@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Vem jobbar extra under gymnasietiden? Gymnasieelever
2019 och 2020 A40BR2104 2021:4

URN:NBN:SE:SCB-2021-A40BR2104_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas i vilken omfattning elever på gymnasieskolan arbetat extra under terminerna och sommaren.

Fler kvinnor än män arbetar extra under gymnasietiden

Under 2019 arbetade 60 procent av gymnasieeleverna extra någon gång under året. Kvinnor arbetade extra i högre utsträckning än män. Så är det bland elever på alla gymnasieprogram och i alla län. Andelen som jobbar extra är störst bland elever som går i skolan i Norrbottens och Gotlands län och minst bland de i Västmanlands och Gävleborgs län.

Vård och omsorg, Hotell- och restaurangverksamhet, Handel och Utbildning var de vanligaste branscherna att arbeta extra inom. Kvinnor arbetade i högst utsträckning inom Hotell- och restaurangverksamhet och män arbetade oftast inom Vård och omsorg. Inom vilka branscher gymnasieeleverna arbetar varierar mellan länen. Exempelvis är det vanligt att gymnasieelever i Stockholms och Uppsala län arbetar inom Utbildning. Det är mycket ovanligt i en del andra län.

Vanligast att arbeta extra bland elever på Vård- och omsorgsprogrammet

Bland elever på yrkesprogram var det vanligast att arbeta extra bland de som gick Vård och omsorgsprogrammet, Hotell och turismprogrammet, Industritekniska programmet och Bygg- och anläggningsprogrammet.

Bland elever på högskoleförberedande program var det vanligast att någon gång under året ha arbetat extra bland de som gick Ekonomiprogrammet och Samhällsvetenskapliga programmet. Det här mönstret gällde både för kvinnor och för män.

Andelen elever med extrajobb minskade med 13 procent under 2020

Det fanns tydliga skillnader mellan andelen gymnasieelever som någon gång arbetat extra under 2019 jämfört med 2020. Andelen gymnasieelever som arbetat någon gång under året minskade med 13 procent mellan 2019 och 2020. Under sommaren var skillnaden större. Andelen som fick en löneutbetalning under augusti uppgick till 19 procent. De här förändringarna beror sannolikt på coronapandemin och de vidtagna restriktionernas inverkan på arbetsmarknaden.

Innehåll

Sammanfattning	2
Innehåll	3
Inledning	4
Innehåll i den här rapporten	4
Så här har vi gjort	5
Tillgång till mer statistik	5
Övergripande resultat	6
Fler kvinnor än män arbetar extra	6
Män har högre löneutbetalningar än kvinnor	7
Större spridning över branscher bland män än bland kvinnor	8
Resultat per gymnasieprogram	12
Översikt över de tre programtyperna	12
Yrkesprogram	13
Högskoleförberedande program	18
Introduktionsprogram	22
Resultat per län	25
Referenser	30
Kort om statistiken	31
Statistikens ändamål och innehåll	31
Statistikens framställning	31
Statistikens kvalitet	32

Inledning

Kontakter med arbetsgivare och tidigare arbetslivserfarenhet beskrivs ibland som en viktig faktor för att etablera sig på arbetsmarknaden efter avslutade studier. För elever på gymnasieskolan är sommar- och extrajobb ofta den första kontakten med en arbetsgivare.

Tidiga kontakter med arbetsmarknaden kan förväntas ge relevanta yrkeserfarenheter och färdigheter som rustar elever för arbete efter gymnasieutbildningen. Neyt, Omev, Verhaest och Baert (2017) ger en överblick över befintlig forskning på effekter av extrajobb under studietiden.

- Betydelsen av kontakter med arbetsgivare bedöms vara extra viktig för etableringen på arbetsmarknaden under lågkonjunkturer när efterfrågan på arbetskraft generellt är lägre. Müller (2021) visar att ungefär 30 procent av examinerade från yrkesprogram får sitt första varaktiga arbete på en arbetsplats de arbetat på under gymnasietiden. Den andelen är dessutom större under lågkonjunkturer.
- Effekterna av extrajobb under terminen på andra utfall, som exempelvis studieresultat och framtida inkomster, är dock inte entydiga. Se exempelvis Alam, Carling och Nääs (2013) och Wang, Carling och Nääs (2006). En studie från Irland visar att arbete vid sidan av gymnasiestudier har negativa effekter på studieresultaten, se McCoy och Smith (2007). Singh, Chang och Dika (2007) hittar i en studie baserad på amerikanska data indikationer på att studieresultaten sjunker ju fler timmar elever på gymnasieskolan arbetar.

Innehåll i den här rapporten

I den här rapporten undersöks elever som studerade på gymnasieskolan under åren 2019 och 2020. Rapporten redovisar i vilken omfattning eleverna arbetat extra under året och under sommaren. Rapporten visar

- i vilken omfattning de gymnasiestuderande arbetar vid sidan av sina studier
- skillnader mellan elever på olika gymnasieprogram
- skillnader mellan elever i olika län.

Fokus i rapporten ligger på 2019 eftersom det kan anses mer som ett normalår jämfört med 2020. För att belysa coronapandemins inverkan på de studerandes möjligheter till sommar- och extrajobb jämför vi resultaten för elever i gymnasieskolan 2019 och 2020.

Så här har vi gjort

Under vårterminen 2019 studerade 339 800 elever på gymnasieskolan och under höstterminen uppgick antalet till 350 200. Motsvarande antal för 2020 uppgick till 350 200 respektive 357 700. Hur många elever som läser på gymnasieskolan mäts varje år den 15:e oktober. I den här rapporten har vi antagit att elever som läst på höstterminen 2018 också läser på vårterminen 2019 och att elever som läst på höstterminen 2019 också läser på vårterminen 2020. Det är givetvis en förenkling eftersom en mindre andel gymnasieelever hoppar av skolan under den tiden. I brist på uppgifter om när avhopp sker antar vi att de funnits i skolan hela tiden fram till nästa mätning.

Med hjälp av uppgifter om löneutbetalningar från SCB:s register om arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) skapas en månatlig indikation om anställning för gymnasiepopulation. Därifrån hämtas också uppgift om löneutbetalningens storlek. Löneutbetalningar sker vanligtvis samma månad som arbetet utförs eller månaden efter. Utbetalning månaden efter är särskilt vanlig bland timanställningar.

En mer omfattande redogörelse om de uppgifter och den statistik som presenteras ges i avsnittet *Kort om statistiken* i slutet på rapporten.

Tillgång till mer statistik

Alla siffror som är underlag för den här rapporten finns i en tabellbilaga på www.scb.se/UF0549.

SCB har tidigare publicerat statistik över antal unga i åldern 16–19 år som fått en löneutbetalning under augusti 2020. Statistiken redovisas per kommun. Du hittar den på www.scb.se, en direktlänk finns [här](#).

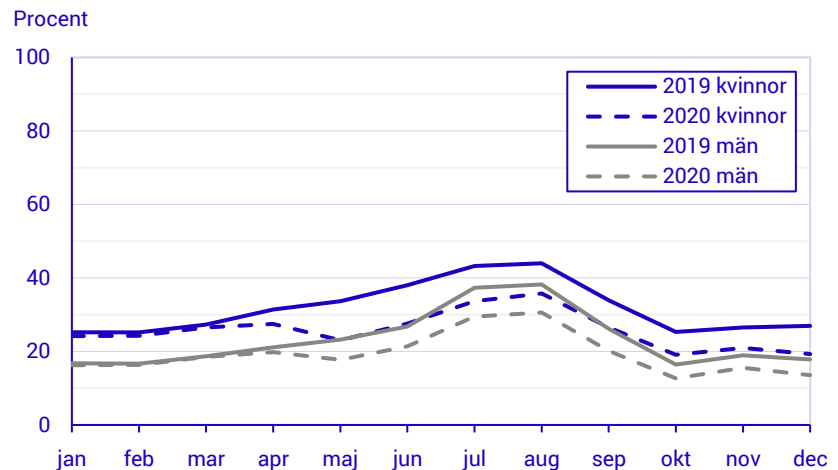
Övergripande resultat

Statistiken redovisas utifrån löneutbetalningar respektive månad. Löneutbetalningar sker vanligtvis samma månad som arbetet utförs eller månaden efter. Utbetalning månaden efter är särskilt vanlig bland timanställningar.

Fler kvinnor än män arbetar extra

Under 2019 har 60 procent av eleverna i gymnasiet arbetat extra någon gång under året. Andelen var högre bland kvinnor än bland män (65 respektive 57 procent). Andelen som arbetade var störst under juli och augusti. Andelen kvinnor som har fått en löneutbetalning under dessa månader var år 2019 ungefär 44 procent. Motsvarande andel bland män var ungefär 38 procent. Under terminerna (januari–maj och oktober–december) arbetade i genomsnitt 28 procent av kvinnorna och 19 procent av männen.

Diagram 1. Andel gymnasieelever som var anställda 2019 respektive 2020, efter månad och kön

Coronapandemins påverkan under 2020

Under 2020 var andelen gymnasieelever som arbetade extra generellt lägre, både bland kvinnor och bland män. Totalt hade 53 procent av gymnasieeleverna jobbat extra någon gång under året, en minskning med 13 procent. Den procentuella minskningen var lika stor bland kvinnor som bland män. Det var också en tydligt lägre andel som arbetade under sommarmånaderna juli och augusti – 35 procent bland kvinnor och 30 procent bland män. Det betyder att andelen som jobbade extra under augusti minskade med 19 procent.

Det syns tydligt i statistiken när restriktioner för att minska coronaviruset infördes. Under januari till mars 2020 var det ungefär lika många kvinnor och män som arbetade extra som året innan. Andelen sjönk sedan från april och låg därefter hela tiden under andelen för 2019. Både bland kvinnor och män var minskningen störst under maj och under december. Dessa månader var det ungefär 30 procent lägre andel bland kvinnor som arbetade extra och ungefär 25 procent lägre bland män.

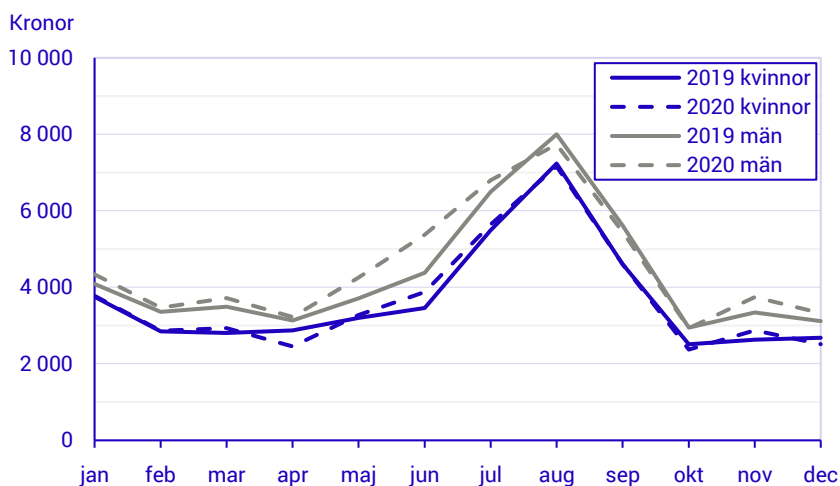
Hur stor löneutbetalning en person får beror dels på hur många timmar den har arbetat och dels på hur stor tim- eller månadslön personen har.

Män har högre löneutbetalningar än kvinnor

Män får i genomsnitt högre löneutbetalningar än kvinnor. Så var det under alla årets månader. Kvinnors genomsnittliga löneutbetalningar motsvarande som lägst 79 procent av männens (juni och november) och som mest 92 procent (januari och april). Skillnader i löneutbetalningar mellan kvinnor och män beror dels på hur många timmar kvinnor och män arbetar och dels hur stor timlön de har. Dessa två faktorer kan inte särskiljas.

Det syns tydligt i statistiken att ungdomarna arbetar mer under sommarlovet. Då var löneutbetalningarna som störst. Augusti 2019 var den genomsnittliga löneutbetalningen till kvinnor 7 200 kr och till män 8 000 kr. Under terminerna (januari–maj och oktober–december) låg medianutbetalningarna per månad i genomsnitt vid 2 900 kr för kvinnor och 3 400 kr för män.

Diagram 2. Median av lönesumman för gymnasieelever 2019 respektive 2020, efter månad och kön

Coronapandemins påverkan under 2020

Även om andelen som hade ett extrajobb eller som arbetade under sommarlovet var lägre 2020 än 2019 var medianinkomsten från arbete ändå ungefär densamma för de som hade ett jobb. Under vissa månader var medianlöneutbetalningen till och med lite högre än året innan. Det gäller främst för män under månaderna maj till juli samt november.

Större spridning över branscher bland män än bland kvinnor

Gymnasieelever hittar extrajobb och sommarjobb främst inom fyra branscher:

- Vård och omsorg; sociala tjänster
- Hotell- och restaurangverksamhet
- Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
- Utbildning.

Dessa fyra branscher stod 2019 för 74 procent av kvinnornas sysselsättning och 57 procent av männens. Bland kvinnor var Hotell- och restaurangverksamhet vanligast under 2019 och bland män Vård och omsorg; sociala tjänster. Bland män var det även relativt vanligt att arbeta inom Tillverkning och inom Byggverksamhet. De här två branscherna var mer ovanliga bland kvinnor.

Tabell 1. Andel gymnasieelever som varit anställda någon gång under 2019 respektive 2020, efter bransch och kön

Om en person varit anställd av arbetsgivare inom olika branscher under året redovisas personen i den bransch där den varit anställd flest månader.

Bransch	Totalt		Kvinnor		Män	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Vård och omsorg; sociala tjänster	19	19	21	21	17	18
Hotell- och restaurangverksamhet	18	16	23	20	13	11
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	16	17	18	18	15	15
Utbildning	12	14	12	15	11	14
Tillverkning	7	6	5	4	9	7
Byggverksamhet	5	5	1	2	9	9
Kultur, nöje och fritid	5	5	6	5	4	4
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	4	4	3	3	5	5
Övriga branscher	14	14	12	12	16	16
Antal som arbetat	278 753	246 713	140 635	125 702	138 118	121 011

Fördelningen över branscher ser ganska lika ut för helåret och för sommarmånaderna. Andelen kvinnor som arbetar inom Hotell- och restaurangverksamhet är något högre under augusti jämfört med helåret. Andelen som arbetat inom Utbildning är något lägre under augusti både bland kvinnor och bland män.

Coronapandemins påverkan under 2020

Bilden över förändringarna blir tydlig vid en analys av antalet elever som arbetat inom respektive bransch under 2019 och under 2020.

Jämförelse av 2019 och 2020

Andelen gymnasieelever som jobbade extra minskade med 13 procent. Vid en analys av hur antalet elever som jobbat extra förändrades mellan 2019 och 2020 är den totala minskningen istället 11 procent. Det beror på att antalet gymnasieelever var större 2020 än 2019. I tabellen nedan jämförs antal elever som jobbat extra i respektive bransch. Det kan vara en indikator på hur många jobb som försvann eller tillkom under pandemin, men det är inte satt i relation till hur många gymnasieelever som fanns 2019 respektive 2020.

Tabell 2a. Antal gymnasieelever som varit anställda någon gång under 2019 respektive 2020 och procentuell förändring mellan 2019 och 2020, efter bransch

Om en person varit anställd av arbetsgivare inom olika branscher under året redovisas personen i den bransch där den varit anställd flest månader.

Bransch	2019	2020	Förändring i procent
Vård och omsorg; sociala tjänster	54 092	47 866	-12
Hotell- och restaurangverksamhet	50 390	38 693	-23
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	45 778	40 907	-11
Utbildning	33 019	35 146	6
Tillverkning	18 252	14 410	-21
Byggverksamhet	13 949	13 404	-4
Kultur, nöje och fritid	13 926	11 212	-19
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	11 087	9 774	-12
Annan serviceverksamhet	8 738	8 224	-6
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	7 532	6 646	-12
Fastighetsverksamhet	5 706	5 303	-7
Transport och magasinering	5 566	4 598	-17
Jordbruk, skogsbruk och fiske	5 146	5 774	12
Informations- och kommunikationsverksamhet	2 576	2 127	-17
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	642	575	-10
Finans- och försäkringsverksamhet	633	561	-11
Försörjning av el, gas, värme och kyla	556	400	-28
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	403	364	-10
Utvinning av mineral	318	277	-13
Uppgift saknas	444	452	2
Antal som arbetat	278 753	246 713	-11

Antalet gymnasieelever som arbetade inom Hotell- och restaurangverksamhet samt inom Kultur, nöje och fritid minskade mycket, vilket hänger direkt ihop med hur restriktionerna påverkade dessa branscher. Men även Tillverkning samt Transport och

magasinering minskade mycket. Antalet gymnasieelever som arbetat inom vården minskade mellan 2019 och 2020. Det kan hänga ihop med att en del arbetsplatser inom den sektorn under pandemin införde en minimumålder på 18 år eftersom minderåriga inte får arbeta i miljöer i vilka coronaviruset kan förekomma.

Branscher där antalet gymnasieelever ökade istället var Utbildning samt Jordbruk, skogsbruk och fiske. Möjligtvis har fler gymnasieelever anställts inom utbildningssektorn för att avlasta ordinarie personal när många varit frånvarande på grund av sjukdom. Sannolikt har jordbrukssektorn, där exempelvis bärplockning ingår, rekryterat fler gymnasieelever eftersom färre personer från andra länder kunde komma till Sverige under pandemin.

Jämförelse av augusti 2019 och augusti 2020

I likhet med jämförelsen av helårssiffror är det även vid en jämförelse av antalet elever som fått en löneutbetalning under augusti månad viktigt att tänka på att siffrorna inte är satta i relation till hur många gymnasieelever som fanns i skolan 2019 respektive 2020. Statistiken ger snarare en indikation på hur antalet tillgängliga sommarjobb förändrats under 2020.

Under sommarmånaderna arbetar många fler gymnasieelever än under terminen. Som tidigare nämnts minskade antalet gymnasieelever som jobbade under sommaren 2020 mycket mer än antalet som jobbat någon gång under året.

Det avspeglas också i antalet gymnasieelever per bransch i augusti 2020 jämfört med 2019. I de allra flesta branscherna var minskningarna större vid en jämförelse av augusti respektive år jämfört med siffror för helåret. I några branscher minskade andelen gymnasieelever med en löneutbetalning under augusti med omkring 30 procent.

Minskningen var emellertid densamma inom vårdsektorn under augusti som under helåret. Utbildningssektorn hade sysselsatt fler sett till hela året, men antalet gymnasieelever som jobbade där var någorlunda oförändrat under augusti 2020 jämfört med augusti 2019.

Jordbrukssektorn anställde förvisso fler gymnasieelever under augusti 2020 än augusti 2019, men ökningen var mindre än sett till helåret.

Mer information finns i tabell 2b.

Tabell 2b. Antal gymnasieelever som varit anställda under augusti 2019 respektive augusti 2020 och procentuell förändring mellan 2019 och 2020, efter bransch

Bransch där personen haft störst löneutbetalning.

Bransch	Augusti 2019	Augusti 2020	Förändring i procent
Vård och omsorg; sociala tjänster	28 769	25 456	-12
Hotell- och restaurangverksamhet	28 404	20 397	-28
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	24 670	20 656	-16
Utbildning	13 115	13 028	-1
Tillverkning	10 770	7 258	-33
Byggverksamhet	6 702	5 718	-15
Kultur, nöje och fritid	6 231	4 346	-30
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	4 987	3 845	-23
Annan serviceverksamhet	4 652	4 232	-9
Fastighetsverksamhet	3 933	3 612	-8
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	3 063	2 673	-13
Jordbruk, skogsbruk och fiske	2 887	3 131	8
Transport och magasinering	2 582	1 958	-24
Informations- och kommunikationsverksamhet	932	656	-30
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	439	347	-21
Försörjning av el, gas, värme och kyla	368	257	-30
Finans- och försäkringsverksamhet	273	172	-37
Utvinning av mineral	235	186	-21
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	147	129	-12
Uppgift om bransch saknas	231	232	0
Antal som arbetat	143 390	118 289	-18

Resultat per gymnasieprogram

Översikt över de tre programtyperna

I gymnasieskolan finns nationella program (yrkesprogram och högskoleförberedande program) och introduktionsprogram. På introduktionsprogram går elever som inte är behöriga till ett nationellt program när de avslutade grundskolan.

Flest elever läser ett högskoleförberedande program: Två tredjedelar av kvinnorna läser ett högskoleförberedande program och drygt hälften av männen. En fjärdedel av kvinnorna och en tredjedel av männen läser yrkesprogram. Knappt en av tio kvinnor och drygt en av tio män läser ett introduktionsprogram.

Tabell 3. Antal gymnasieelever 2019 respektive 2020, efter programtyp och kön

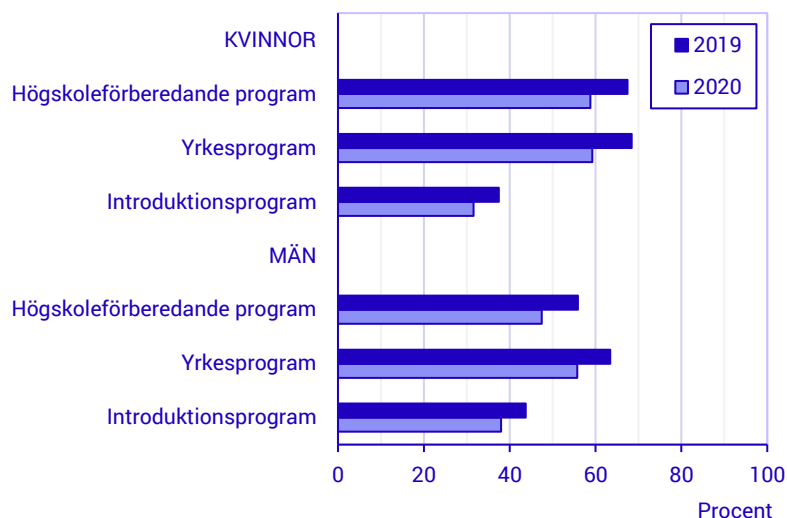
Gymnasieprogram	Totalt		Kvinnor		Män	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Yrkesprogram	133 949	138 093	53 180	54 752	80 769	83 341
Högskoleförberedande program	271 922	280 223	142 842	147 712	129 080	132 511
Introduktionsprogram	54 997	51 186	21 148	20 427	33 849	30 759
Totalt	460 868	469 502	217 170	222 891	243 698	246 611

Lägst andel som jobbar extra finns bland elever som läser ett introduktionsprogram

Andelen som jobbar extra är ungefär lika stor bland elever som läser högskoleförberedande och yrkesprogram. Bland kvinnor finns ingen skillnad, varken 2019 eller 2020. Bland män är det något mindre vanligt att jobba extra bland de som läser högskoleförberedande program, både 2019 och 2020. Skillnaden mellan kvinnor och män i andelen som jobbar extra är störst bland de som läser högskoleförberedande program. Bland de eleverna är andelen som jobbar extra 11 procentenheter större bland kvinnor än bland män. Bland elever på yrkesprogram är det också en större andel kvinnor än män som jobbar extra, men skillnaden är mindre.

Andelen som jobbar extra någon gång under året är lägst i den jämförelsevis lilla grupp som läser ett introduktionsprogram. I motsats till de andra programtyperna är det i den här gruppen något vanligare att män jobbar extra än kvinnor.

Diagram 3. Andel gymnasieelever som varit anställda någon gång under året 2019 respektive 2020, efter programtyp och kön

Coronapandemins påverkan under 2020

Andelen som arbetade extra 2020 minskade både för kvinnor och för män inom samtliga programtyper. Den procentuella minskningen var något större än den genomsnittliga minskningen bland kvinnor på introduktionsprogram och bland män på högskoleförberedande program.

Yrkesprogram

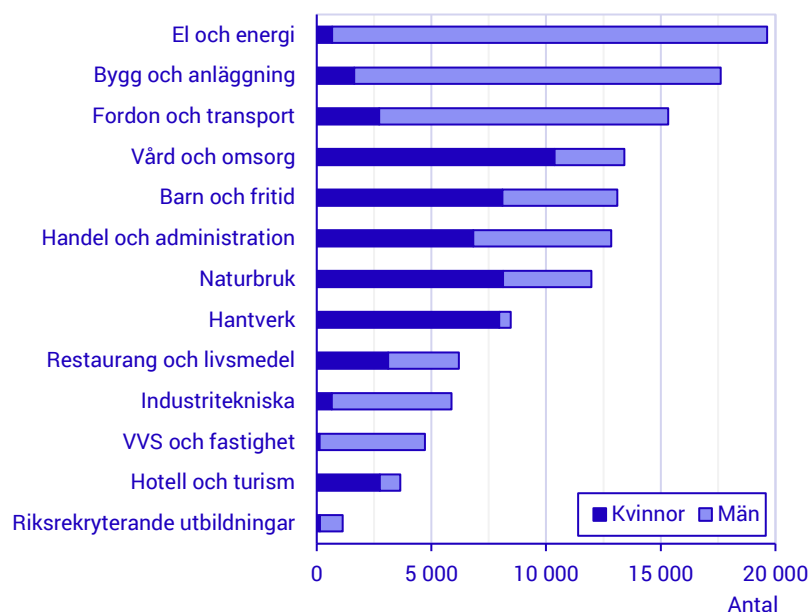
Det finns tolv yrkesprogram. De riksrekryterande utbildningarna redovisas också som ett yrkesprogram. Störst är El- och energiprogrammet, följt av Bygg- och anläggningsprogrammet och Fordonsprogrammet. Det är främst män som läser dessa program.

Barn- och fritidsprogrammet, Handel- och administrationsprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet samt Naturbruksprogrammet är andra stora program. Inom Handel- och administrationsprogrammet är det ungefär lika många kvinnor som män, men i de andra tre programmen finns fler kvinnor än män.

Det finns sex mindre program varav de Riksrekryterande utbildningarna är minst. Könsfördelningen är ojämn inom flertalet av de mindre programmen.

Det finns olika inriktningar inom de olika yrkesprogrammen och det förekommer tydliga könsskillnader även mellan olika inriktningar inom ett program.

Diagram 4. Antal gymnasieelever 2019, efter yrkesprogram och kön

Högst andel som jobbar extra finns bland kvinnor som läser Industritekniska och bland män som läser Vård och omsorg

På många yrkesprogram är det vanligt att eleverna har jobbat extra någon gång under året. År 2019 fanns fyra program inom vilka minst 70 procent av eleverna hade jobbat extra någon gång under året:

- Vård och omsorg
- Hotell och turism
- Industritekniska
- Bygg och anläggning.

Bland kvinnor var det störst andel som jobbade extra inom Industritekniska programmet och bland män inom Vård- och omsorgsprogrammet.

Inom fler än hälften av programmen har minst 70 procent av kvinnorna jobbat extra någon gång under 2019. Så var det bara inom tre program för männen. Överlag är det inom de flesta programmen vanligare att kvinnor jobbar extra än män. Inom följande program är det ungefär 10 procentenheter fler som jobbar bland kvinnor än bland män:

- Barn och fritid
- El och energi
- Handel och administration
- Hotell och turism
- Restaurang och livsmedel

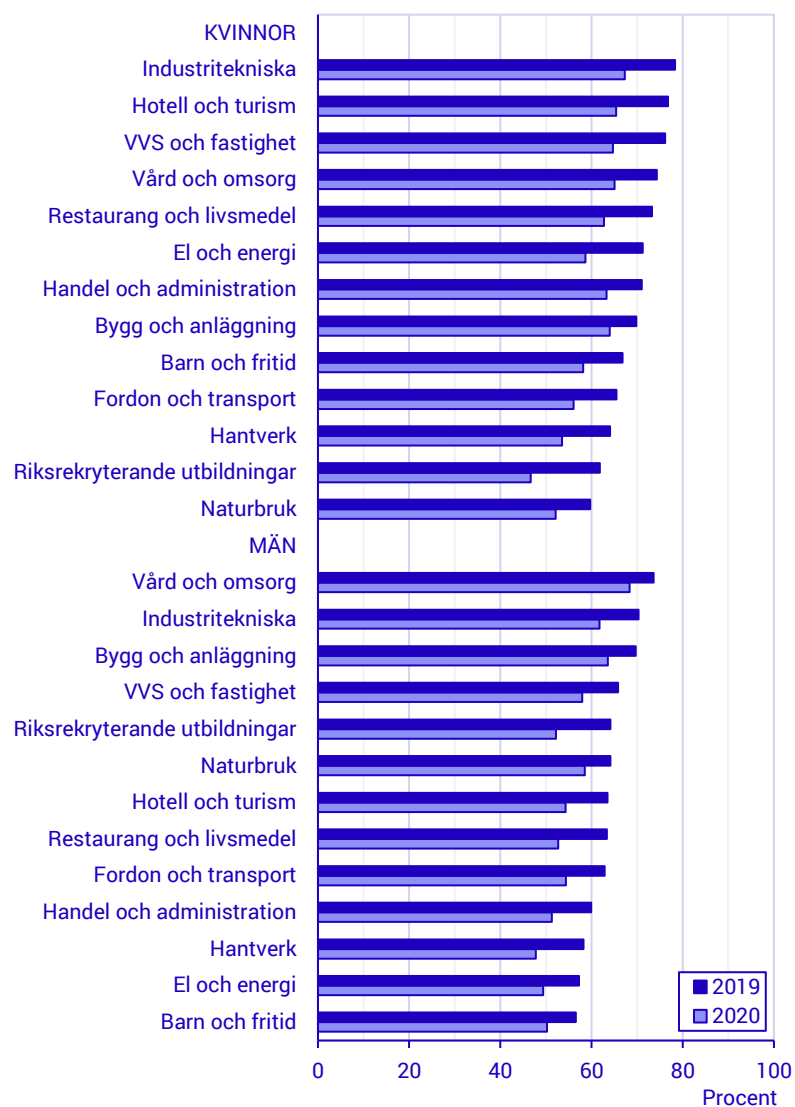
- VVS och fastighet.

Inom några program är andelen som jobbar extra ungefär lika stor bland kvinnor och bland män:

- Bygg och anläggning
- Fordon och transport
- Vård och omsorg.

Inom Naturbruk och de Riksrekryterande utbildningarna är det istället en något högre andel män som arbetar extra.

Diagram 5. Andel gymnasieelever på yrkesprogram som varit anställda någon gång under året 2019 respektive 2020, efter program och kön

Många arbetar inom branscher med koppling till programmet

Många gymnasieelever arbetar inom branscher som har en koppling till det program de läser, men det är viktigt att tänka på att relevanta yrken också kan finnas inom andra branscher än den mest uppenbara. Störst koncentration till en bransch finns bland elever på Vård- och omsorgsprogrammet där det 2019 var 58 procent som arbetade inom branschen Vård och omsorg; sociala tjänster. Det är flera program där ungefär hälften jobbar inom en viss bransch. Bilden är mest splittrad bland elever på Riksrekryterande utbildningar och bland elever på Naturbruksprogrammet och El- och energiprogrammet.

Tabell 4. Andel gymnasieelever som varit anställd inom den bransch som är vanligast för respektive gymnasieprogram, efter gymnasieprogram och kön

Gymnasieelever som arbetat någon gång under 2019 respektive 2020.

Om en person varit anställd av arbetsgivare inom olika branscher under året redovisas personen i den bransch där den varit anställd flest månader.

Gymnasieprogram	Vanligaste bransch	Andel som jobbar inom branschen i procent, 2019			Andel som jobbar inom branschen i procent, 2020		
		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Barn och fritid	Vård och omsorg; sociala tjänster	33	35	29	32	33	29
Bygg och anläggning	Byggverksamhet	42	26	44	44	25	46
El och energi	Byggverksamhet	19	13 ⁽¹⁾	20	19	12 ⁽²⁾	19
Fordon och transport	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	25	18 ⁽²⁾	27	25	19 ⁽²⁾	26
Handel och administration	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	37	40	34	39	41	35
Hantverk	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	22	23	12 ⁽³⁾	22	23	8 ⁽²⁾
Hotell och turism	Hotell- och restaurangverksamhet	49	47	42	40	41	37
Industri tekniska	Tillverkning	50	38	51	45	36	47
Naturbruk	Jordbruk, skogsbruk och fiske	18	9 ⁽²⁾	37	21	10 ⁽²⁾	41
Restaurang och livsmedel	Hotell- och restaurangverksamhet	49	46	53	43	40	46
VVS och fastighet	Byggverksamhet	31	19	31	31	17 ⁽⁴⁾	31
Vård och omsorg	Vård och omsorg; sociala tjänster	58	58	59	57	56	60
Riksrekryterande utbildningar	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	15	13 ⁽⁴⁾	16	16	16 ⁽⁴⁾	16

(1) 2019 var Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar största branschen.

(2) 2019 var Vård och omsorg; sociala tjänster största branschen.

(3) 2019 var Tillverkning största branschen.

(4) 2019 var Hotell- och restaurangverksamhet största branschen.

Inom flera program är koncentrationen till en bransch mindre utpräglad bland kvinnor. Naturbruksprogrammet är det mest extrema exemplet på det här mönstret. Där arbetade många av männen inom branschen

Jordbruk, skogsbruk och fiske, medan kvinnorna jobbade inom många olika branscher. Det finns även några program där koncentrationen till en bransch är mindre bland män. Ett exempel är Hantverksprogrammet där män jobbade i många olika branscher, bland annat inom Tillverkning vilket var ovanligt bland kvinnor.

Coronapandemins påverkan under 2020

Andelen som arbetade extra minskade mellan 2019 och 2020 inom alla programmen. Bland kvinnor var den procentuella minskningen störst inom Riksrekryterande utbildningar, Hantverk samt Restaurang och livsmedel och minst inom Vård och omsorg, Bygg och anläggning samt Naturbruk. Bland män var den procentuella minskningen störst inom Riksrekryterande utbildningar och inom El och energi. I åtta av de 13 programmen var den procentuella minskningen större bland kvinnor än bland män.

Andelen som jobbade inom den bransch som var vanligast för respektive program 2020 förändrades endast i liten utsträckning jämfört med 2019. Några undantag fanns:

- Bland eleverna på Hotell- och turismprogrammet och på Restaurang- och livsmedelsprogrammet som arbetade extra minskade andelen som arbetade inom Hotell- och restaurangverksamhet.
- Bland eleverna på Industritekniska programmet som arbetade extra minskade andelen som arbetade inom Tillverkning.
- Bland män på Naturbruksprogrammet ökade andelen som arbetade inom Jordbruk, skogsbruk och fiske.
- Bland män på Hantverksprogrammet minskade andelen som arbetade inom Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar.

Högskoleförberedande program

Det finns sex högskoleförberedande program. Programmet International Baccalaureate redovisas också under de högskoleförberedande programmen. Det största programmet är Samhällsvetenskapliga programmet, följt av Ekonomiprogrammet och Naturvetenskapliga programmet. Fler kvinnor än män läser det Samhällsvetenskapliga programmet, men könsfördelningen är ganska jämn inom de andra två nämnda programmen. Även Teknikprogrammet är ett stort program och det programmet läser fler män än kvinnor.

Tabell 5. Antal gymnasieelever 2019 respektive 2020 på de högskoleförberedande programmen, efter program och kön

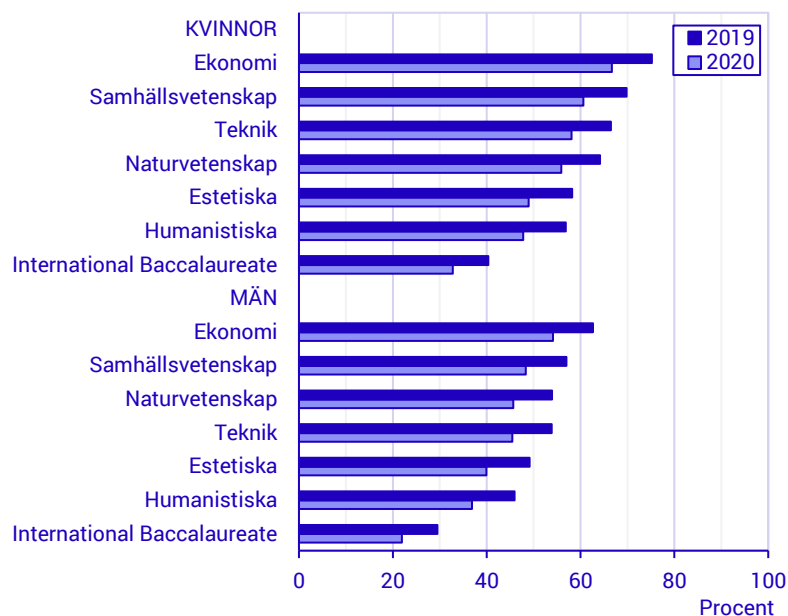
Gymnasieprogram	Totalt		Kvinnor		Män	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ekonomi	61 250	64 948	31 270	32 933	29 980	32 015
Estetiska	27 196	27 188	17 386	17 251	9 810	9 937
Humanistiska	2 899	2 751	2 359	2 203	540	548
Naturvetenskap	59 268	60 399	32 356	33 272	26 912	27 127
Samhällsvetenskap	77 545	80 275	49 959	52 109	27 586	28 166
Teknik	39 491	40 445	7 061	7 548	32 430	32 897
International Baccalaureate	4 273	4 217	2 451	2 396	1 822	1 821
Samtliga högskoleförberedande program	271 922	280 223	142 842	147 712	129 080	132 511

Högst andel som jobbar extra finns bland elever på Ekonomiprogrammet

Bland de högskoleförberedande programmen var det vanligast att jobba extra bland de som gick Ekonomiprogrammet följt av det Samhällsvetenskapliga programmet. Lägst var andelen bland de som gick International Baccalaureate. Andelen som har jobbat extra någon gång under året var även något lägre bland elever på Humanistiska och på Estetiska programmet.

Inom samtliga program var det ungefär 10 procentenheter fler kvinnor än män som jobbade extra någon gång under året.

Diagram 6. Andel gymnasieelever på högskoleförberedande program som varit anställda någon gång under året 2019 respektive 2020, efter program och kön

Många elever arbetar inom fyra branscher

Bland elever på högskoleförberedande program finns en stark koncentration till ett fåtal branscher. Vanligast är Hotell och restaurangverksamhet, följt av Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar, Vård och omsorg; sociala tjänster samt Utbildning. År 2019 var det 73 procent av kvinnorna och 63 procent av männen som jobbade inom de här fyra branscher. Bland kvinnorna var det en större andel som arbetade inom Hotell- och restaurangverksamhet än bland män.

Det finns vissa skillnader mellan elever på olika gymnasieprogram:

- Bland elever på Ekonomiprogrammet var det något vanligare att arbeta inom Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar.
- Bland elever på Estetiska programmet var det en något högre andel som arbetade inom Vård och omsorg; sociala tjänster och inom Utbildning.
- Bland kvinnor på Humanistiska programmet var det något vanligare att arbeta inom Vård och omsorg; sociala tjänster och inom Utbildning. Bland män var det den högsta andel som arbetade inom Vård och omsorg; sociala tjänster av alla högskoleförberedande program.
- Elever på Naturvetenskapliga och Samhällsvetenskapliga programmet följde i stort det övergripande mönstret för samtliga högskoleförberedande program.

- Bland elever på Teknikprogrammet arbetade ungefär 10 procent inom Tillverkningsbranschen, en bransch där annars endast liten andel av eleverna arbetade.
- Bland kvinnor på programmet International Baccalaureate var det en högre andel som arbetade inom Vård och omsorg; sociala tjänster. Bland män var det istället en högre andel som arbetade inom Hotell och restaurangverksamhet.

Tabell 6. Andel gymnasieelever per bransch, efter gymnasieprogram och kön

Gymnasieelever på högskoleförberedande program som varit anställda någon gång under 2019.

Om en person varit anställd av arbetsgivare inom olika branscher under året redovisas personen i den bransch där den varit anställd flest månader.

Kön	Program	Hotell- och restaurangverksamhet	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	Vård och omsorg; sociala tjänster	Utbildning	Övriga branscher
Totalt	Högskoleförberedande program	21	18	16	13	31
	Ekonomi	23	24	12	9	31
	Estetiska	20	14	20	15	31
	Humanistiska	22	12	22	16	28
	Naturvetenskap	19	16	19	16	30
	Samhällsvetenskap	23	18	17	13	29
	Teknik	15	17	17	11	40
	International Baccalaureate	22	12	20	15	31
Kvinnor	Högskoleförberedande program	25	19	17	12	27
	Ekonomi	28	25	12	8	27
	Estetiska	22	14	21	14	29
	Humanistiska	23	12	21	16	28
	Naturvetenskap	22	16	20	15	27
	Samhällsvetenskap	26	19	17	13	26
	Teknik	22	18	18	9	32
	International Baccalaureate	22	13	22	14	29
Män	Högskoleförberedande program	16	17	16	14	37
	Ekonomi	18	22	12	11	37
	Estetiska	16	13	19	17	36
	Humanistiska	17	13	28	13	29
	Naturvetenskap	16	15	17	17	35
	Samhällsvetenskap	18	16	16	15	35
	Teknik	12	17	17	11	42
	International Baccalaureate	21	10	17	16	36

Coronapandemins påverkan under 2020

Andelen som arbetade någon gång under året minskade mellan 2019 och 2020 bland elever på alla program. Den procentuella minskningen var störst bland elever på program där det redan innan pandemin var lägst andel som jobbade extra: Estetiska och Humanistiska programmet samt International Baccalaureate. Inom samtliga program var minskningen mindre bland kvinnor än bland män.

Gymnasieeleverna arbetade ungefär i samma branscher 2020 som 2019. Andelen som arbetade inom Hotell- och restaurangverksamhet minskade med 3 procentenheter och andelen som arbetade inom Utbildning ökade med 3 procentenheter. Andelen i de andra två stora branscherna var i stort sett oförändrade.

Det här mönstret fanns bland elever på de flesta högskoleförberedande programmen. En förändring som inte följer mönstret är att andelen män på Humanistiska programmet som arbetade inom Vård och omsorg; sociala tjänster minskade med 4 procentenheter och att andelen som arbetade inom Utbildning istället ökade med 6 procentenheter.

Introduktionsprogram

Introduktionsprogrammen syftar till att ge elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller att få ett arbete. Här följer en kort beskrivning av de fyra programmen¹:

- Programinriktat val syftar till att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt yrkes- eller högskoleförberedande gymnasieprogram. Det här introduktionsprogrammet ersatte den 1 juli 2019 de tidigare Preparandutbildning och Programinriktat individuellt val.
- Yrkesintroduktion vänder sig till elever som saknar godkända betyg för behörighet till ett yrkesprogram. Eleven får en yrkesinriktad utbildning för att kunna söka till ett yrkesprogram eller få ett arbete.
- Individuellt alternativ utformas för enskild elev och vänder sig i första hand till ungdomar som inte är behöriga till ett yrkesprogram och som har stora kunskapsbrister och svag motivation. Utbildningen får innehålla både grundskoleämnen och gymnasieskolans kurser men också motivationsinsatser och praktik.
- Språkintröduktion är till för ungdomar som nyss har kommit till Sverige. Utbildningen har fokus på svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan, eller till annan utbildning.

Endast elever som är folkbokförda ingår i den här studien. Nyanlända ungdomar som läser på Språkintröduktion och som inte hunnit bli folkbokförda ingår inte.

Språkintröduktion var 2019 det största introduktionsprogrammet, men 2020 var Individuellt alternativ större. Antalet flyktingar och därmed antalet nyanlända elever har blivit färre vilket förklarar att antalet elever på programmet har minskat. Inom alla program fanns fler män än kvinnor. Andelen män är störst inom Yrkesintroduktion.

Tabell 7. Antal gymnasieelever på introduktionsprogram 2019 respektive 2020, efter program och kön

Gymnasieprogram	Totalt		Kvinnor		Män	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Individuellt alternativ	14 935	15 433	6 278	6 472	8 657	8 961
Programinriktat val	10 829	10 287	4 744	4 629	6 085	5 658
Språkintröduktion	18 197	13 911	6 780	5 659	11 417	8 252
Yrkesintroduktion	11 036	11 555	3 346	3 667	7 690	7 888
Samtliga introduktionsprogram	54 997	51 186	21 148	20 427	33 849	30 759

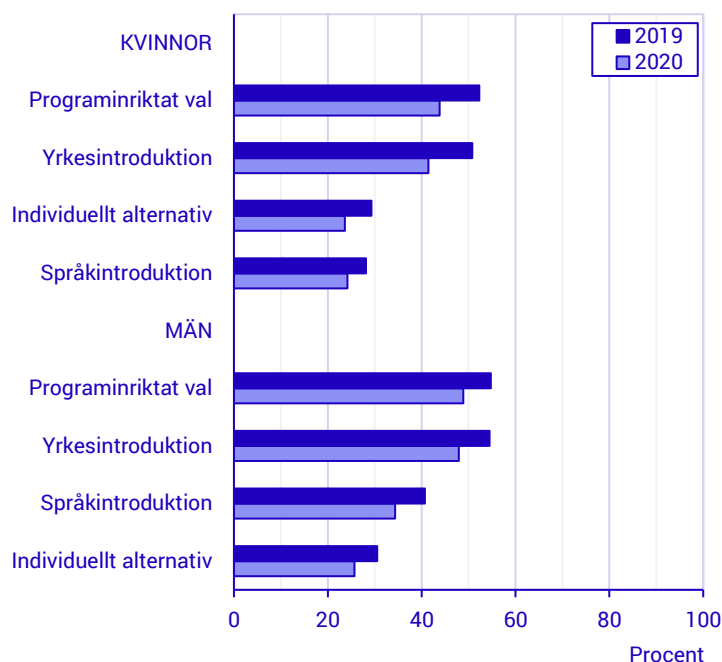
Elever som läst programmet Preparandutbildning under våren 2019 redovisas under Programinriktat val.

¹ Skolverket <https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/gymnasieprogrammen/introduktionsprogram>. 2021-06-21

Lägst andel som arbetade extra finns på Språkintröduktion och Individuellt alternativ

Ungefär hälften av såväl kvinnor som män på Programinriktat val och på Yrkesintröduktionsprogrammet arbetade extra någon gång under 2019. Av de män som läste Språkintröduktion under 2019 hade ungefär 40 procent arbetat extra. Andelen var lägst bland män som läst Individuellt alternativ och kvinnor på programmen Individuellt alternativ och Språkintröduktion.

Diagram 7. Andel gymnasieelever på intröduktionsprogram som varit anställda någon gång under året 2019 respektive 2020, efter program och kön

Inom samtliga program var andelen kvinnor som arbetade lägre än andelen män, vilket är motsatsen till förhållandet bland elever på de nationella programmen. Skillnaden var störst bland elever på Språkintröduktion där andelen som arbetade extra var ungefär 10 procentenheter lägre bland kvinnor än bland män.

Många på intröduktionsprogram jobbar extra inom branschen Vård och omsorg; sociala tjänster

Bland elever på intröduktionsprogram är det vanligast att arbeta extra inom Vård och omsorg; sociala tjänster. År 2019 arbetade 42 procent av kvinnorna och 31 procent av männen där. Därefter följde Utbildning och Hotell- och restaurangverksamhet. Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar fanns förvisso på fjärde plats, men det var ändå en jämförelsevis liten andel av eleverna som arbetade där om vi jämför med elever på de nationella programmen.

Störst andel som arbetade inom Vård och omsorg; sociala tjänster fanns bland elever på Individuellt alternativ. Bland elever på

Språkintröduktion var det högre andel som jobbade inom Utbildning jämfört med elever på de andra intröduktionsprogrammen.

Tabell 8. Andel gymnasieelever per bransch, efter gymnasieprogram och kön

Gymnasieelever på intröduktionsprogram som arbetat någon gång under 2019.

Om en person varit anställd av arbetsgivare inom olika branscher under året redovisas personen i den bransch där den varit anställd flest månader.

Kön	Program	Vård och omsorg; sociala tjänster	Utbildning	Hotell- och restaurangverksamhet	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	Övriga branscher
Totalt	Intröduktionsprogram	34	18	15	7	26
	Individuellt alternativ	41	15	12	6	25
	Programinriktat val	32	16	14	9	29
	Språkintröduktion	35	23	17	4	21
	Yrkesintröduktion	31	16	14	8	30
Kvinnor	Intröduktionsprogram	42	21	14	6	17
	Individuellt alternativ	44	17	13	5	20
	Programinriktat val	37	20	16	9	18
	Språkintröduktion	44	28	11	3	14
	Yrkesintröduktion	42	21	14	7	17
Män	Intröduktionsprogram	31	16	15	7	31
	Individuellt alternativ	38	14	12	7	29
	Programinriktat val	28	13	13	10	37
	Språkintröduktion	32	21	19	4	24
	Yrkesintröduktion	27	14	14	9	35

Coronapandemins påverkan under 2020

Andelen som arbetade något under 2020 minskade både bland kvinnor och bland män på samtliga program, men den procentuella minskningen var större bland kvinnor än bland män. Ett undantag är Språkintröduktion där den procentuella minskningen var ganska lika för kvinnor och män.

Det är samma mönster för elever på intröduktionsprogram som på elever på högskoleförberedande program vad gäller förändringen över de vanligaste branscherna mellan 2019 och 2020. Andelen som arbetade inom Hotell- och restaurangverksamhet minskade med 3 procentenheter och andelen som arbetade inom Utbildning ökade med 3 procentenheter. Andelen i de andra två stora branscherna var i stort sett oförändrade.

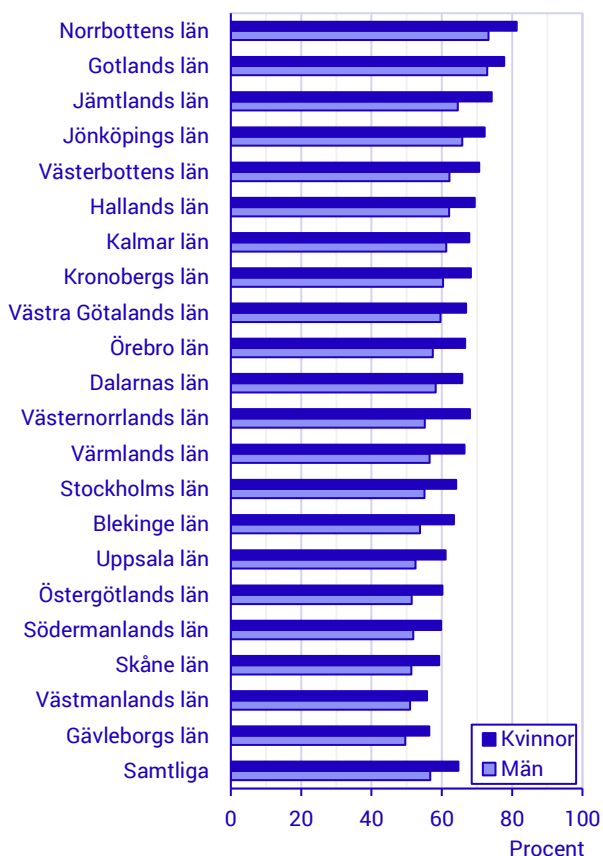
Resultat per län

I det här kapitlet beskrivs extrajobb bland gymnasieelever utifrån i vilket län gymnasieskolan är belägen.

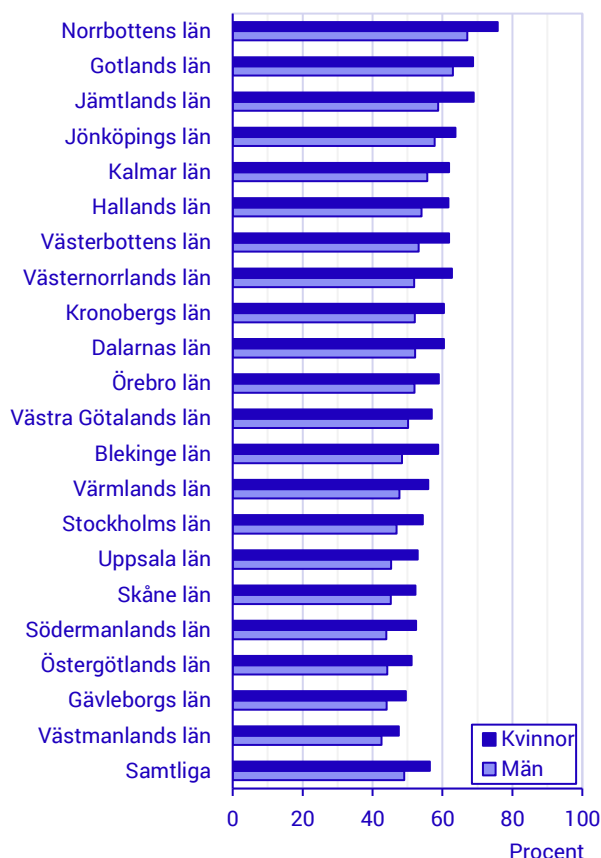
Andelen gymnasieelever som har jobbat extra någon gång under året skiljer sig mellan de olika länen. Högst var andelen 2019 i Norrbottens län och i Gotlands län och lägst var andelen i Västmanlands län och i Gävleborgs län.

Inom samtliga län var andelen som jobbade extra större bland kvinnor än bland män. Störst skillnad mellan kvinnor och män var det bland gymnasieelever som gick i skolan i Västernorrlands län, Jämtlands län och Blekinge län. Där var det omkring 10 procentenheter fler kvinnor än män som jobbade extra. Minst var skillnaden mellan kvinnor och män bland elever i Västmanlands län, Gotlands län och Jönköpings län. Där skilde det ungefär 5 procentenheter mellan kvinnor och män.

Diagram 8a. Andel gymnasieelever som varit anställda någon gång under 2019, efter kön och län där gymnasieskolan är belägen

Diagram 8b. Andel gymnasieelever som varit anställda någon gång under 2020, efter kön och län där gymnasieskolan är belägen

Coronapandemins påverkan under 2020

Andelen gymnasieelever som arbetat extra någon gång under 2020 minskade jämfört med 2019 inom samtliga län. Totalt minskade andelen med 13 procent, både bland kvinnor och bland män. Några län har varit mer drabbade än andra av stängda gränser och restriktioner. Störst var minskningen i Värmlands län och Västmanlands län. I båda länen minskade andelen med 16 procent. Västernorrlands län har varit minst påverkat med en minskning på 7 procent.

Tabell 9. Procentuell förändring mellan 2019 och 2020 i andelen gymnasieelever som varit anställda någon gång under året, efter kön och län där gymnasieskolan är belägen

Län	Totalt	Kvinnor	Män
Värmlands län	-16	-16	-16
Västmanlands län	-16	-15	-16
Västra Götalands län	-15	-15	-16
Stockholms län	-15	-15	-15
Östergötlands län	-15	-15	-14
Södermanlands län	-14	-12	-15
Västerbottens län	-13	-12	-14
Uppsala län	-13	-13	-14
Kronobergs län	-13	-11	-14
Gotlands län	-13	-12	-14
Jönköpings län	-12	-12	-12
Hallands län	-12	-11	-13
Skåne län	-12	-12	-12
Gävleborgs län	-12	-12	-11
Örebro län	-10	-12	-9
Dalarnas län	-9	-8	-10
Kalmar län	-9	-9	-9
Blekinge län	-9	-7	-10
Jämtlands län	-8	-7	-9
Norrbottnens län	-8	-7	-8
Västernorrlands län	-7	-8	-6
Samtliga	-13	-13	-13

Olika branscher dominerar i olika län

Det finns stora skillnader mellan länen vad gäller inom vilka branscher gymnasieeleverna jobbar extra. År 2019 är Hotell och restaurangverksamhet vanligast, följt av Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar, Vård och omsorg; sociala tjänster samt

Utbildning. Tillverkning var den största av de mindre vanliga branscherna. Det var 79 procent av kvinnorna och 66 procent av männen som jobbade inom de här fem branscherna.

Här följer en beskrivning av de största skillnaderna 2019 mellan länen per bransch:

- Vård och omsorg; sociala tjänster: Inom många län är det mellan 25 och 33 procent av gymnasieeleverna som har jobbat inom den här branschen. Vanligast var det i Norrbottens län med 38 procent och minst vanligt i Hallands och Stockholms län. Där jobbade 6 respektive 7 procent av eleverna med extrajobb inom den branschen.
- Hotell- och restaurangverksamhet: Den här branschen är vanlig bland gymnasieelever i samtliga län. Störst andel gymnasieelever med extrajobb har jobbat inom branschen i Gotlands län (33 procent), följd av Kalmar län och Hallands län. Både i Gotland och i Hallands län var det ungefär en dubbelt så stor andel av kvinnorna som jobbat inom den branschen som andelen bland män som hade extrajobb.
- Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar: Även den här branschen är vanlig bland gymnasieelever i samtliga län. Störst andel med extrajobb har arbetat inom branschen i Hallands län (24 procent), följd av Gotlands län (22 procent).
- Utbildning: Medan det är mycket vanligt med extrajobb inom den här branschen i vissa län förekommer det så gott som inte alls i andra län. Stockholms och Uppsala län utmärker sig med höga andelar (26 respektive 23 procent). Även i Skåne län har många gymnasieelever jobbat i branschen. Men det finns också ett stort antal län där det var mycket ovanligt med sådana jobb.
- Tillverkning: Totalt är det 7 procent av eleverna som jobbat extra som har jobbat inom den här branschen. I många län ligger andelen runt snittet, men andelen är mer än dubbelt så stor i Jönköpings län (18 procent). Andelen är även något större i Kronobergs län (11 procent). I båda länen är andelen högre bland män än bland kvinnor. Extrajobb inom Tillverkningsbranschen är mest ovanliga i Stockholms och Uppsala län.
- Kultur, nöje och fritid: Den här branschen särredovisas inte i tabellen nedan eftersom den totalt sett är liten. Endast 5 procent av eleverna har jobbat där 2019. I de flesta länen ligger andelen runt snittet, men andelen är högre i Dalarnas län där 8 procent har jobbat inom den branschen.
- Annan serviceverksamhet: Den här branschen särredovisas inte i tabellen nedan eftersom den totalt sett är liten. Endast 3 procent av eleverna har jobbat där 2019. Västernorrlands län är det enda län med en tydligt högre andel inom branschen (6 procent).

- Jordbruk, skogsbruk och fiske: Den här branschen särredovisas inte i tabellen nedan eftersom den totalt sett är liten. Endast 2 procent av eleverna har jobbat där 2019. Ett undantag är dock Gotlands län där 10 procent av männen med extrajobb har arbetat inom branschen. Bland kvinnor är det bara 3 procent. Andelen är även högre bland män i Jämtlands län (7 procent), men inte bland kvinnorna som går på gymnasiet där.

Tabell 10. Andel gymnasieelever per bransch inom olika gymnasieprogram, efter kön och län där gymnasieskolan är belägen

Gymnasieelever som varit anställda någon gång under 2019.

Om en person varit anställd av arbetsgivare inom olika branscher under året redovisas personen i den bransch där den varit anställd flest månader.

K = Kvinnor, M = Män

Län	Vård och omsorg; sociala tjänster		Hotell- och restaurangverk samhet		Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar		Utbildning		Tillverkning		Övriga branscher	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Stockholms län	9	5	22	16	18	16	25	27	3	4	23	33
Uppsala län	13	11	21	11	17	14	22	24	3	4	24	35
Södermanlands län	27	23	22	13	18	15	8	7	3	6	21	36
Östergötlands län	21	17	26	14	14	14	7	6	5	8	27	42
Jönköpings län	29	20	20	11	19	16	2	1	14	22	16	30
Kronobergs län	34	26	19	11	18	15	2	1	8	15	18	31
Kalmar län	26	24	28	15	18	15	4	3	6	12	18	31
Gotlands län	16	12	38	29	24	20	1	1	5	5	17	33
Blekinge län	31	27	25	13	17	13	2	2	4	11	21	35
Skåne län	15	13	23	14	15	14	19	17	5	6	22	36
Hallands län	7	6	28	16	26	23	13	12	5	9	20	34
Västra Götalands län	28	23	23	13	19	16	5	3	5	12	20	32
Värmlands län	36	30	21	12	16	15	4	2	3	9	20	32
Örebro län	36	30	19	11	14	12	8	5	4	8	19	34
Västmanlands län	21	16	21	12	19	16	13	11	5	12	22	33
Dalarnas län	31	23	24	11	16	15	3	2	5	11	22	39
Gävleborgs län	29	24	22	12	15	12	5	5	4	9	25	39
Västernorrlands län	24	20	20	10	16	13	11	9	4	9	26	39
Jämtlands län	37	32	21	10	17	12	3	2	4	6	19	39
Västerbottens län	22	23	22	10	18	13	12	13	4	8	22	33
Norrbottens län	39	37	21	9	18	13	1	0	4	7	17	34
Samtliga	21	17	23	13	18	15	12	11	5	9	21	34

Coronapandemins påverkan under 2020

Andelen gymnasieelever i de olika branscherna har påverkats mycket olika i olika län under pandemin.

Som nämnts tidigare minskade andelen gymnasieelever som jobbade extra med 13 procent mellan 2019 och 2020. Vid en analys av hur antalet elever som jobbat extra förändrades mellan 2019 och 2020 är den totala minskningen istället 11 procent. Det beror på att antalet gymnasieelever var större 2020 än 2019. I punktlistan nedan jämförs antalet elever som jobbat extra i respektive bransch. Det kan vara en indikator på hur många jobb som försvann eller tillkom under pandemin, men det är inte satt i relation till hur många gymnasieelever som fanns 2019 respektive 2020.

- Vård och omsorg; sociala tjänster: Totalt sett minskade antalet elever som extrajobbat inom branschen med 12 procent mellan 2019 och 2020. Antalet minskade även inom de allra flesta länen. I Örebro län var minskningen störst, där mer än halverades andelen. I Stockholms och Östergötlands län minskade antalet elever inom branschen med en fjärdedel. I några län var antalet elever som arbetade inom branschen i stort sett oförändrat.
- Hotell- och restaurangverksamhet: Antalet som arbetade inom den här branschen minskade totalt sett med 23 procent och minskningen var stor samtliga län, även om skillnaden varierade något i storlek. Minskningen var störst i Gotlands och Värmlands län. Där minskade antalet elever inom branschen med ungefär 30 procent. I Hallands län var minskningen minst (-13 procent).
- Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar: Totalt sett minskade antalet elever inom den här branschen med 11 procent. Den absolut största minskningen fanns i Hallands län (-21 procent). Inom några län var antalet elever emellertid nästan oförändrat (Blekinge, Dalarnas och Jämtlands län).
- Utbildning: Antalet som jobbade inom den här branschen ökade totalt sett med 6 procent. I Stockholms län ökade antalet med 4 procent medan antalet minskade med 2 procent i Uppsala län. Inom båda länen var det vanligt att elever arbetade inom den här branschen.
- Tillverkning: Antalet elever som jobbade inom Tillverkningsbranschen minskade i alla län. Totalt sett minskade antalet med 21 procent. I Jönköpings och Kronobergs län, som hade haft ett jämförelsevis stor antal elever inom branschen 2019, minskade antalet elever som extrajobbat där med 23 respektive 20 procent. Den procentuella minskningen var ännu större i en del andra län. Högst var den i Västmanlands län (-46 procent) och i Södermanlands och Kalmar län där antalet minskade med ungefär en tredjedel.

Referenser

Alam, Moudud; Carling, Kenneth och Nääs, Ola (2013) *Har kommunala sommarjobb under gymnasieåren en positiv effekt på arbetskarriären senare i livet?* (Rapport 2013:24) IFAU.

McCoy, Selina och Smith, Emer (2007) *So much to do, so little time: part-time employment among secondary students in Ireland*. *Work, employment and society* (Volume 21(2): 227–246).

Müller, Dagmar (2021) *Lost Opportunities: Work during High School, Establishment Closures and the Impact on Career Prospects*. IFN Working Paper nr 1381. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Neyt, Brecht; Omeij, Eddy; Verhaest, Dieter; Baert, Stijn (2017) *Does Student Work Really Affect Educational Outcomes? A Review of the Literature*. GLO Discussion Paper, No. 121, Global Labor Organization (GLO), Maastricht.

Singh, Kusum; Chang, Mido och Dika, Sandra (2007) *Effects of Part-Time Work on School Achievement During High School*. *The Journal of Educational Research* · October 2007.

Wang, Iris J Y; Carling, Kenneth och Nääs, Ola (2006) *High school students' summer jobs and their ensuing labour market achievement*. (Working Paper 2006:14) IFAU.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Den här rapporten beskriver i vilken omfattning elever på gymnasieskolan arbetat under studietiden för åren 2019 och 2020. Statistiken redovisas utifrån kön, gymnasieprogram, län där gymnasieskolan är belägen och näringsgren.

Rapporten riktar sig främst till myndigheter och organisationer med intresse för frågor som berör utbildning och arbetsmarknad för unga. Det kan exempelvis vara Skolverket, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Utbildningsdepartementet, arbetstagarorganisationer, arbetsgivarorganisationer och utbildningsanordnare. Rapporten riktar sig även till en intresserad allmänhet.

Statistikens framställning

I den här rapporten studeras de elever som studerade på gymnasieskolan år 2019 och 2020. Populationen för respektive år hämtas från Skolverkets register över elever i gymnasieskolan som innehåller uppgifter på individnivå om bland annat gymnasieprogram och skolkommun.

I populationen för respektive kalenderår inkluderas elever som studerat på yrkesprogram, högskoleförberedande program eller ett introduktionsprogram. Antal studerande under kalenderåret 2019 uppgick till 460 900. För 2020 var motsvarande antal 469 500. Antalet studerande skiljer sig mellan kalender- och läsår eftersom höstterminen inkluderar nybörjar för respektive läsår men exkluderar examinerade från föregående läsår. Endast personer folkbokförda i Sverige ingår i populationen.

Uppgifterna om eleverna på gymnasieskolan kompletteras med uppgifter från SCB:s register om arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI). Registret innehåller uppgifter om löne- och förmånsutbetalningar från arbetsgivare på individnivå som samlas in på månadsbasis från Skatteverket.

I studien används kontant ersättning som är underlag för arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på förvärvsinkomster för att skapa en indikation på sysselsättningsstatus. Har personen fått en lön som överstiger 99 kronor klassificeras personen som anställd. Gränsen på 99 kr motiveras med att arbetsgivare inte är skyldiga att redovisa ersättningar som understiger 100 kr till en person under ett inkomstår. Samma avgränsning används sedan referensåret 2019 i SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Denna nivå på

löneinkomst ska så långt som möjligt överensstämma med den internationella arbetsorganisationens (International Labour Organization, ILO) definition av sysselsättning. ILO:s definition anger bland annat att en person som utför någon typ av arbete på minst en timme under en vecka ska definieras som sysselsatt. Även SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) utgår från en liknande definition.

I de fall en individ fått löneutbetalningar från mer än en arbetsgivare prioriteras uppgiften från den arbetsgivare där löneutbetalningen är som störst.

Den månatliga uppgiften om kontant ersättning anger inte när individen utfört arbetet utan endast när ersättningen utbetalades. Uppgiften innehåller dessutom ingen information om personen är egenföretagare, företagare i eget aktiebolag eller tillfälligt frånvarande. Det här medför vissa begränsningar i jämförbarheten med annan närliggande statistik inom arbetsmarknadsområdet så som AKU och RAMS.

De studerande som har en löneutbetalning kompletteras även med uppgifter om arbetsgivarens näringsgrensindelning. Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI, är en statistisk standard som kan användas för att klassificera företag efter deras ekonomiska aktiviteter. SNI består av fem nivåer där den grövsta nivån, avdelningsnivån, består av 21 stycken grupper. Den finaste nivån, detaljgruppsnivån, består av 821 stycken grupper. I den här rapporten redovisas statiken efter avdelningsnivå.

Statistikens kvalitet

Statistiken i den här rapporten är framställd av uppgifter från olika register.

Uppgifter om elever i gymnasieskolan hämtas från Skolverkets register över elever i gymnasieskolan. Det innehåller uppgifter om samtliga elever inskrivna i gymnasieskolan per den 15 oktober för respektive referensår. Uppgifterna i registret bygger på en totalundersökning och den allmänna bedömningen är att uppgifterna håller god kvalitet.

Uppgiften om månatliga löneutbetalningar hämtas från SCB:s register om arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI). Registret innehåller uppgifter om löne- och förmånsutbetalningar från arbetsgivare på individnivå som samlas in på månadsbasis från Skatteverket. Uppgifternas kvalitet och tillförlitlighet är beroende av att uppgifterna på AGI riktiga. Uppgifternas riktighet är i grunden villkorat på arbetsgivarnas lönesystem som är ett viktigt underlag för de anställdas inkomstdeklaration och beskattning. Bedömningen är att uppgifternas kvalitet och tillförlitlighet är god.

Uppgiften om näringsgren för de individer som fått en löneutbetalning hämtas från SCB:s företagsdatabas (FDB). FDB innehåller basinformation om företag och arbetsställen och kommer huvudsakligen från administrativa register hos Skatteverket och Bolagsverket. Vissa juridiska enheter i FDB saknar uppgift om näringsgren (ca 5 400 för referensåret 2020). Det finns även en viss risk för mätfel när företagen registrerar näringsgren hos Skatteverket. SCB genomför årliga kontroller för att säkra kvaliteten i registerinformationen. Den sammantagna bedömningen är att uppgifternas kvalitet och tillförlitlighet är god.

SCB beskriver Sverige SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.